

4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU İLE İLGİLİ SUNUM

- Mart 2002 tarihinde kabul edilen 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu 1 Ocak 2003 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yeni kanunun en önemli hedeflerinden birisi bütçeyi kontrol altına almaktır. Şeffaflığı sağlamak, rekabet ortamı yaratmak ve güvenilir olmak kanunun temel ilkeleridir.

KANUNUN AMACI

- 1- Bu Kanunun amacı, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemektir. Kamu kurum ve kuruluşlarının, kullanımlarında bulunan her türlü kaynaktan yapacakları ihalelerde tek bir yasal düzenlemeye tâbi olmalarını ve uygulama birliğini sağlamaktır.
- 2- Kamu harcaması yapılmasını gerektiren mal veya hizmet alımları ile yapım işleri 4734 sayılı Kanun kapsamındadır. Kapsamdaki kuruluşların gelir elde edilmesine ilişkin işlerinin, 2886 sayılı Kanun kapsamında veya 2886 sayılı Kanuna tabi olmayan kuruluşların kendi mevzuatına göre yürütülmesine devam edilecektir.

■ İSTİSNALAR

- Bu Kanun kapsamına giren kuruluşların; Adalet Bakanlığına bağlı ceza infaz kurumları, tutukevleri iş yurtları kurumları, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı huzurevleri ve yetiştirme yurtları, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı üretim yapan okullar ve merkezler, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığına bağlı enstitü ve üretme istasyonları ile Başbakanlık Basımevi işletmesi tarafından bizzat üretilen mal ve hizmetler için anılan kuruluşlardan, Devlet Malzeme Ofisi Ana Statüsünde yer alan mal ve malzemeler için Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü'nden, yük, yolcu veya liman hizmetleri için Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nden, akaryakıt ve taşıt için Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nden yapacakları alımlar, Ulusal araştırma-geliştirme kurumlarının yürüttüğü ve desteklediği araştırma-geliştirme projeleri için gerekli olan mal ve hizmet alımları.

■ TEMEL İLKELER

- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile ihalelerde;
 - saydamlık,
 - rekabet,
 - eşit muamele,
 - güvenirlik,
 - kamuoyu denetimi,
 - ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması
 - kaynakların verimli kullanılmasının en geniş şekilde sağlanması,

■ İHALE KOMİSYONU

- İhale yetkilisi, biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla, genel ve özel bütçeli kuruluşlarda mali hizmetler biriminden bir memurun, diğerlerinde ise muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dahil olmak üzere görevlendirir.
- **NOT** : İhaleyi yapan idarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması halinde, bu Kanun kapsamındaki idarelerden komisyona üye alınabilir. Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, ilân veya daveti izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir.

■ EŞİK DEĞERLER

- Bu Kanununun 13 ve 63 üncü maddelerinin uygulanmasında
- yaklaşık maliyet dikkate alınarak kullanılacak eşik değerler
- 2012 yılı için aşağıda belirtilmiştir:

- Mal ve Hizmet alımlarında : 792.482,00-TL.
- Yapım İşlerinde : 29.057.835,00-TL.
- 21/f:Pazarlık : 144.103,00-TL.
- 22/d:Doğrudan Temin : 43.228,00-TL.(Büyükşehirlerde)
14.403,00-TL. (Diğer Yerlerde)

- **NOT : Doğrudan temin için belirlenen bu limit BAP biriminde-Bilimsel Araştırma Projeleri için 3 katı olarak uygulanır. Bu limitler her yıl şubat ayında güncellenir.**

■ YAKLAŞIK MALİYET

- Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ilanlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmi ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz. Yaklaşık maliyet belirlenirken Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve diğer resmi idareler tarafından cari yıl içerisinde yayınlanan birim fiyatlar kullanılır. Birim fiyatlar içerisinde yer almayan mal, hizmet alımı veya yapım işine ait kalemler için piyasanın fiyat almak usulü ile birim fiyat belirlenir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda yapılan değişiklikler ile ihale günü dosyalar açılıp, teklifler açıklandıktan sonra isteklilere yaklaşık maliyet bildirilir.

İHALEYE KATILIMDA YETERLİK KURALLARI

- İhaleye katılacak isteklilerden,
- Ekonomik ve Malî Yeterliliğinin belirlenmesi için;
 - - Bankalardan Temin Edilecek Belgeler (Uy. Yön. md 34)
 - - İsteklinin Bilançosu ve Eşdeğer Belgeleri (Uy. Yön. md 35)
 - - İsteklinin İş Hacmini Gösteren Belgeler (Uy. Yön. md 36)
- Mesleki ve Teknik Yeterliliğinin belirlenmesi için;
 - -İsteklinin mesleki faaliyetini sürdürdüğünü ve teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren belgeler (uy. yön. Md 38)
 - -İş deneyim belgeleri (uy.yön. md 39)
- NOT : Ticaret Odası faaliyet belgesinin cari yıl içerisinde alınmış olması gerekmektedir.

İHALE USÜLLERİ

- **Açık İhale Usulü:**
- **MADDE 19.** - Açık ihale usulü, bütün isteklilerin teklif verebildiği bir ihale usulüdür.
- **Belli İstekliler Arasında İhale Usulü**
- **MADDE 20.** - Belli istekliler arasında ihale usulü, yapılacak ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda idarece davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür. İşin özelliğinin uzmanlık ve/veya yüksek teknoloji gerektirmesi nedeniyle açık ihale usulünün uygulanamadığı mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi bu usule göre yaptırılabilir.
- Bu usulde; ihaleye davet edilebilecek aday sayısının beşten az olması veya teklif veren istekli sayısının üçten az olması halinde ihale iptal edilir.

■ Pazarlık Usulü

- **MADDE 21.** - Aşağıda belirtilen hallerde pazarlık usulü ile ihale yapılabilir:
 - **a)** Açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihale sonucunda teklif çıkmaması.
 - **b)** Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.
 - **c)** Savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.
 - **d)** İhalenin, araştırma ve geliştirme sürecine ihtiyaç gösteren ve seri üretime konu olmayan nitelikte olması.
 - **e)** İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve mali özelliklerinin gerekli olan nitelikte belirlenememesi.
 - **f)** (Ek: 4964/ 14 md.) İdarelerin yaklaşık maliyeti (116.795.TL) kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımları.

- (Değişik: 4964/ 14 md.) (b), (c) ve (f) bentlerinde belirtilen hallerde ilan yapılması zorunlu değildir. Ancak, bu bentlere göre yapılacak ihalelere en az üç istekli davet edilmelidir.
- (a), (b) ve (c) bentlerine göre yapılacak ihalelerde, verilen son teklifler üzerinde fiyat görüşmesi yapılarak ihale sonuçlandırılır.
- (a), (d) ve (e) bentlerine göre yapılacak ihalelerde teklif veren istekli sayısının üçten az olması halinde ihale iptal edilir.
- (f) bendi kapsamında yapılan mal alımlarında, malın sözleşme yapma süresi içinde teslim edilmesi ve bunun idarece uygun bulunması halinde, sözleşme yapılması ve kesin teminat alınması zorunlu değildir

■ Doğrudan Temin

- **MADDE 22.** - (Değişik: 4964/ 15 md.) Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçların ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir.
- **a)** İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi.
- **b)** Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması.
- **c)** Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan mal ve hizmetlerin, asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve toplam süreleri üç yılı geçmeyecek sözleşmelerle ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden alınması.
- **d)** Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin (43.228,00-TL) diğer idarelerin (14.403,00-TL)'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaseye ilişkin alımlar.

- **e)** İdarelerin ihtiyacına uygun taşınmaz mal alımı veya kiralanması.
- **f)** Özelliğinden dolayı stoklama imkanı bulunmayan ve acil durumlarda kullanılacak olan ilaç, tıbbi sarf malzemeleri ile test ve tetkik sarf malzemesi alımları.
- Bu maddeye göre yapılacak alımlarda, ihale komisyonu kurma ve 10 uncu maddede sayılan yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilebilir

■ TEKLİFLERİN GEÇERLİLİK SÜRESİ

- **MADDE 32.** - Tekliflerin geçerlilik süresi 01.02.2012-31.01.2013 dönemi eşik değerler ile parasal limitler 1.320.805-TL'ye kadar olan İhalelerde 90 gün, 1.320.805-TL'yi aşan İhalelerde 120 gün ihale dokümanında belirtilir. idarece ihtiyaç duyulması halinde bu süre, teklif ve sözleşme koşulları değiştirilmemek ve isteklinin kabulü kaydıyla, en fazla ihale dokümanında belirtilen teklif geçerlilik süresi kadar uzatılabilir.

■ GEÇİCİ TEMİNAT

- **MADDE 33.** - İhalelerde, teklif edilen bedelin % 3'ünden az olmamak üzere, istekli tarafından verilecek tutarda geçici teminat alınır. (süresi teklif geçerlilik süresinden 30 gün fazla olmalıdır.)

İHALE SÜRECİ

Süreç No	Mal Alımı İhale Süreci
1	İhtiyacın ortaya çıkması
2	Teknik Şartnamenin Hazırlanması (md./12)
3	Yaklaşık Maliyet (md./9)
4	İhale usulünün tespiti

Açık ihale usulü

Süreç
No

Mal Alımı İhale Süreci

- 5 İhale Dökümanı
- 6 İhale Onayının alınması
- 7 İhale komisyonunun oluşturulması
- 8 İhale ilanı
- 9 İhale Dökümanının görülmesi/satın alınması
- 10 Tekliflerin sunulması
- 11 Tekliflerin değerlendirilmesi ve ihalenin karara bağlanması
- 12 Kesinleşen ihale kararının bildirilmesi
- 13 Sözleşmeye davet ve sözleşmenin yapılması

İHALE KOMİSYONU ÇALIŞMALARI

- 1. OTURUM
- ZARF AÇMADAN ÖNCEKİ İŞLEMLER
 - -Tekliflerin Alınması VE Buna İlişkin Tutanağın Düzenlenmesi (İhale saatine Kadar)
 - -Teklif Zarflarının Şekil Yönünden İncelenmesi (4734/30-1 Md.) Uygun Olmayanlar İhale Dışı Bırakılır .
- ZARFLARIN AÇILMASI (md./36)
 - -Teklif zarflarının sıra alındısına göre açılması
 - -İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığının kontrolü yapılır.
 - -Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekliler tutanakla tespit edilir.
 - -İstekliler ile Teklif fiyatları ve Yaklaşık Maliyet Tutarı açıklanır. (Uyg.Yön.Mad.57)

- -Bu işlemlere ilişkin hazırlanan tutanak ihale komisyonunca imzalanır. Komisyon Başkanınca Onaylanmış suretleri isteyenlere imza karşılığı verilir ve Bu aşamada; hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturum kapatılır.

- **-2. OTURUM TEKLİFLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ (Mad37)**
- Belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı 36 ncı maddeye göre ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir.
- Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, **belgelerin eksik olması veya belgelerde önemsiz bilgi eksikliği bulunması halinde,** idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik belge veya bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Bu sürede eksiklileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır.
-
- -Bu işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir.

- - Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılır.

- **AŞIRI DÜŞÜK TEKLİFLER**
- **MADDE 38.** - İhale komisyonu verilen teklifleri 37. maddeye göre değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklifi aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.
- **İHALE KOMİSYONU;**
- **A)** İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
- **B)** Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
- **C)** Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,
- Hususlarında belgelendirilmek suretiyle yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir
- Not: "Yapım İşlerinde sınır değer hesaplama aracı" Programına Kamu İhale Kurumu'nun İnternet sayfasından (www.kik.gov.tr) erişilir.

BÜTÜN TEKLİFLERİN REDDEDİLMESİ VE İHALENİN İPTALİ

- **MADDE 39.** - İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir.
- İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, idare isteklilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir.

- **İHALENİN KARARA BAĞLANMASI VE ONAYLANMASI**
- **MADDE 40-** 37 ve 38 inci maddelere göre yapılan değerlendirme sonucunda ihale, ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren isteklinin üzerinde bırakılır ihale komisyonu gerekçeli kararı belirleyerek,ihale yetkilisinin onayına sunar
- İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder.
- İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır.

- -İhale kararları ihale yetkilisince onaylanmadan önce idareler, ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı 2'inci teklif sahibi isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığını teyit ettirerek buna ilişkin belgeyi ihale kararına eklemek zorundadır.İki isteklinin de yasaklı çıkması durumunda ihale iptal edilir.

■ KESİNLEŞEN İHALE KARARLARININ BİLDİRİLMESİ

- **MADDE 41.** - İhale sonucu, ihale kararlarının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen **en geç üç gün** içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil ihaleye teklif veren bütün isteklilere imza karşılığı tebliğ edilir veya iadeli taahhütlü mektup ile tebligat adresine postalanmak suretiyle bildirilir. Mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün kararın isteklilere tebliğ tarihi sayılır İhaleye katılan isteklilerden teklifi değerlendirmeye alınmayan veya uygun bulunmama gerekçelerine de yer verilir.

İhale kararlarının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere aynı şekilde bildirim yapılır.

- İhale sonucunun bütün isteklilere bildiriminden itibaren; Kanununun 21.inci Mad.(b) ve (c) bentlerine göre yapılan İhalelerde 5 beş gün, diğer hallerde ise 10 gün geçmedikçe sözleşme imzalanamaz.

■ SÖZLEŞMEYE DAVET

- MADDE 42. - 41 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sürelerin bitimini veya Mali Hizmetler Biriminin vizesi gereken hallerde bu vizenin yapıldığının bildirilmesini izleyen günden itibaren **üç gün** içinde ihale üzerinde kalan istekliye, tebliğ tarihini izleyen **on gün** içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu imza karşılığı tebliğ edilir veya iadeli taahhütlü mektup ile tebligat adresine postalanmak suretiyle bildirilir. Mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün kararın istekliye tebliğ tarihi sayılır. Yabancı istekliler için bu süreye **on iki gün** ilave edilir.

- **KESİN TEMİNAT**
- **MADDE 43.** - Taahhüdün sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşmenin yapılmasından önce ihale üzerinde kalan istekliden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır.

- **4735 - Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu**
- Amaç
- **MADDE 1.** - Bu Kanunun amacı, Kamu İhale Kanununa göre yapılan ihalelere ilişkin sözleşmelerin düzenlenmesi ve uygulanması ile ilgili esas ve usulleri belirlemektir.
- Kapsam
- **MADDE 2.** - Bu Kanun, Kamu İhale Kanununa tabi kurum ve kuruluşlar tarafından söz konusu Kanun hükümlerine göre yapılan ihaleler sonucunda düzenlenen sözleşmeleri kapsar.

■ Sözleşme Türleri

- **MADDE 6.** - Kamu İhale Kanununa göre yapılan ihaleler sonucunda;
- **a) Yapım işlerinde;** uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden anahtar teslimi **götürü bedel sözleşme,**
- **b) Mal veya hizmet alımı işlerinde,** ayrıntılı özellikleri ve miktarı idarece belirlenen işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden **götürü bedel sözleşme,**

- **c) Yapım işlerinde;** ön veya kesin projelere ve bunlara ilişkin mahal listeleri ile birim fiyat tariflerine, mal veya hizmet alımı işlerinde ise işin ayrıntılı özelliklerine dayalı olarak; idarece hazırlanmış cetvelde yer alan her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için istekli tarafından teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan toplam bedel üzerinden **birim fiyat sözleşme**, düzenlenir.